

2. Manatunga D. K., 28,29th November 2013, 14th Annual research symposium, Identifying the clans and the famous cities in Vinaya commentaries 7th B.C.E to the 6rd B.C.E.

University of Kelaniya, Sri Lanka

අට්ඨකතා සාහිත්‍ය ඇසුරින් පැරණි භාරතීය රජපෙළපත් හා නගර හඳුනා ගැනීම (ක්‍රි.පූ.7 වන සියවස සිට 6 වන සියවස දක්වා)

අට්ඨකතා හෙවත් අටුවා යනු විනය , සූත්‍ර , අභිධර්ම යන ත්‍රිපිටකයට අයත් ග්‍රන්ථවලට ලියා ඇති ව්‍යාකෘත සංග්‍රහ සමූහයයි. මේවා ලිවීමේ පරමාර්ථය වූයේ ඇතැම් වචන සහ බුද්ධධර්මයේ ගැඹුරු තැන් විස්තර කිරීමත් , අවශ්‍ය තැන්වලදී ඒවා සඳහා විස්තරාර්ථ සැපයීමත් ය. මෙම පරමාර්ථය පෙරදැරි කරගෙන ලියන ලද හෙළටුවා වන්නේ මහා අට්ඨකතා , කුරුන්දි අට්ඨකතා හා පච්චරිය අට්ඨකතා ය.

ඉන්දියාවේ අශෝක අධිරාජ්‍යයාගේ අනුග්‍රහයෙන් මොග්ගලියුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවති තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසු මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ විසින් එකී සංගායනාවේදී සංග්‍රහ කළ ත්‍රිපිටකය ශ්‍රී ලංකාවට රැගෙන එනු ලැබී ය. ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවනපෑතිස්ස (ක්‍රි.පූ.250-210) රාජ්‍ය කාලයේදී මෙරටට රැගෙන එන ලද එකී පාලි ත්‍රිපිටකය මහා අට්ඨකතා මහරහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ සිංහල භික්ෂූන් වහන්සේ උගත්හ. මේ පාලි ත්‍රිපිටකයේ තිබූ ගැටලු තැන් සිංහල ජනතාවට පැහැදිලි කර දීමට අවශ්‍ය වූ බැවින් සිංහල භික්ෂූන් වහන්සේ සිංහල බසින් අර්ථ විවරණ කළහ. හෙළ අටුවා නමින් හඳුන්වන්නේ මෙම ග්‍රන්ථ යි.

ත්‍රිපිටකයට අර්ථ විවරණ සැපයූ මේ අට්ඨ කතා සමූහය ඉතිහාසගත තොරතුරු හැදෑරීමෙහිලා අතිශයින් වැදගත් වෙයි. විශේෂයෙන් ඉන්දියානු ඉතිහාසයෙහිලා මෙයින් ලැබෙන පිටිවහලප්‍රමාණය කළ නොහැකි තරම් ය. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ පැරණි ඉන්දියානු ඉතිහාසයට සම්බන්ධ රජ පෙළපත් හා නගර කිහිපයක් අට්ඨකතා ඇසුරින් ගොඩනගා ගැනීම යි.

මුඛ්‍ය පද: අට්ඨකතා, සංගායනා, ඉන්දියානු ඉතිහාසය